

Тэма: Гук [ш], літара Ш/ш

Мэта:забяспячэнне знаёмства вучняў з літарай Ш/ш як знакам для абазначэння гука[ш] пры дапамозе асваення спосабаў дзеянняў;

Задача: распазнаваць у словах і выдзяляць гук [ш],абазначаць яго літарамі;
чытаць літару Ш/ш у складах,словах,сказах;

Абсталяванне:буквар с.120-121,спадарожнік буквара с120-121,малюнкi шпака і шышкі,штангі,танцавальнай пары,якая танцуе танга, мяч, чырвоны, сіні, зялёны кружочкі для абазначэння гукавога аналізу слоў;

Ход урока

1.Псіхалагічны настрой на урок

“-Ножкі на падлогу усе паставім,

Спінку праменька расправім,

Ручку левую на стол,

Зверху правую кладзём”

2.Паведамленне тэмы ўрока

-Да нас у госці сёння прыйшлі героі мультфільма “ Маша і Мядзведзь”. Наш Мішка хоча, каб мы навучылі Машу быць уважлівай, паслухмянай, дысцыплінаванай.Таму што толькі тады дзеці могуць чамусьці навучыцца.Дапаможам Мішцы?

-Сёння на ўроку мы працягнем знаёмства з новай літарай.Гэтая літара дапаможа нам даведацца, які гук літара ўмее абазначаць на пісьме, навучыць нас чытаць склады,словы ,сказы з ёй. А каб даведацца з якой літарай мы пазнаёмімся нам трэба адгадаць загадку.

“ Дом – палац стаіць высокі,

Нашых ведаў там вытокі.

Радасць свеціцца наўкола.

Ну, вядома, гэта...*(школа)*.

-Які гук мы чуем у пачатку слова “школа”?Гук [ш].

_ Я ўпэўнена, што за час вучобы ў школе вы сталі сапраўднымі вучнямі. А якія правілы павінны ведаць і выконваць школьнікі?

“- Форму школьную насіць, каб заўсёды акуратным быць.

-Добры дзень умець сказаць, старэйшых трэба паважаць.

-У школу раней выходзь ,каб не спазніцца на ўрок,

Ну , а калі спазніўся, папрасі прабачэння і ў клас зайдзі.

-Хочаш ты пытанне задаць, або веды паказаць, руку трэба паднімаць і нікога не перабіваць.

3.Выдзяленне і характарыстыка гук [ш].

- І так дзеці, тэма нашага ўрока Гук [ш], літара Ш/ш. Гэтая літара дапаможа нам даведацца, які гук яна ўмее абазначаць на пісьме, навучыць нас чытаць склады,словы ,сказы з ёй.

-Давайце дадзім характарыстыку гуку [ш].

На дошцы - выявы шпака і шышкі.Пасля знаёмства чытаецца верш ,а дзецям патрэбна дагаварыць патрэбнае слова.

“ Зранку чуецца малаток,

Так шчыруе мала хто.

Прыпявае:

-Шпок – шпак,

Будзе мець кватэру ...” (*Шпак*).

-Як называецца кватэра шпака? (*Шпакоўня*)

Верш “Шышкі”

Шышка з шышкаю сварыліся,

Шышка шышцы не скарылася.

Шышка шпарка долу шыганула

І сяброўку – шышку страсянула,

Шышкі ў шыгаллі мірыліся,

Што сварыліся – забыліся”

-Якое слова часта паўтараецца ў вершы? (*Шышка*)

-Пра якія шышкі ідзе ў ім размова?(*Яловыя,сасновыя*).

-Ці ведаеце вы ,што такое “шыгалле?” (*Ігліца, лісце хвойных дрэў і кустоў*).

а)гукавы аналіз слоў,выдзяленне і характарыстыка вывучаемага гука.

У словах “шпак” і “шышка” выдзяляецца першы гук.

-Пры вымаўленні гэтага гука паветра сустракае перашкоду у роце. Чуецца шум.Гэты гук нельга праспяваць.Значыць гэты гук зычны. Усе зычныя гукі падзяляюцца на звонкія і глухія. Гэты гук – глухі.А яшчэ зычныя падзяляюцца на цвёрдыя і мяккія. Гэты гук – цвёрды.

б)развіццё фанематычнага слыху.Распазнаванне гука [ш].

-Я буду называць слова. Калі вы пачуеце гук[ш] у пачатку слова, падыміцеся на наскі і падыміце рукі ўверх.Калі ў сярэдзіне слова – стойце на месцы і разводзьце рукі ў бакі. Калі ў канцы слова – прысядайце. Калі ў слове няма гэтага гука – кружыцеся.

“ Кашуля,сукенка,шорты,спадніца,шаль, паліто, шалік, камізэлька, плашч, пальчаткі, шапка, шуба, капялюш, штаны.”

в)падбор слоў з гукам [ш].

Вучні самастойна падбіраюць словы з гукам [ш].

4.Знаёмства з літарай Ш/ш.

а) увядзенне літары Ш/ш для абазначэння гука [ш].

- Прышоў час пазнаёміцца з новай літарай. Гэта літара,якая абазначае гук [ш]. Імя гэтай літары – “ша”.(дэманстрацыя літары на картцы).

- Літара Ш аба значае адзін зычны, глухі, цвёрды гук [ш]. Імя літары і гук, які літара ўмее абазначаць, не супадаюць.

-Каб вымавіць літару, трэба вымавіць яе імя – “ша”.

-Каб прачытаць літару,трэба вымавіць цвёрды гук - [ш].

б) графічны аналіз літары Ш/ш.

-На што падобна літара Ш/ш?(чытанне верша с.120 спадарожніка буквара)

5.Замацаванне атрыманых ведаў пра літару Ш/ш.

- прагляд мультыплікацыйнага фільма з выкарыстаннем QR- кода на с.120 буквара.

а) гукавы аналіз слоў, суаднясенне іх са схемамі.

- разгадваанне рэбуса (ш+ танец “Танга”= штанга)

б.Навучанне чытанню складоў і слоў з літарай Ш/ш.

а) чытанне складоў з выкарыстаннем прыёму “ Ракета”

б) чытанне слоў.

в) знаёмства з антонімамі. Гульня з мячом.

“Мала – шмат, меншы большы, вузкі – шырокі, ціш –гул, цішыня – шум, штыль – шторм”.

Г) Чытанне сказаў. Адказы на пытанні з выкарыстаннем супрацьлеглы па сэнсе слоў. (с.121 буквара)

7.Чытанне тэксту (с.121 буквара).

а) пытанні да тэксту

- Як завуць герояў апавядання?

- Калі Грыша і Алесь вырашылі рабіць шпакоўні?

-Чаму менавіта вясной?

-Знайдзіце і прачытайце, як хлопчыкі майстравалі шпакоўні.Куды яны іх павесілі ?

- Знайдзіце і прачытайце той сказ тэксту, якому адпавядае малюнак.

б) падбор загаловка да тэксту (“ Шпакоўні для птушак”, “ Кватэры для шпакоў”)

в) дыферэнцыраваная работа з вучнямі, якія добра чытаюць.(Верш М.Пазнякова “ **Косцік**”,с.121 спадарожніка буквара).

8.Падвядзенне вынікаў урока.

а) рэфлексійны аналіз дзейнасці вучняў.

- З якім гукам і літарай сёння пазнаёміліся?

- Чаму навучыліся сёння на уроку?